

Κώστας Λογαράς

ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Στους δρόμους, τις πλατείες και τα παρκα βασίλευει η σιωπή. Κι όμως φοβόμαι ακόμη να το πω πως ένα κι ένα κάνουν τέσσερα και πως η πολιτική είναι θεραπεία παινίδα της τεχνης. Θες, λέω, να με παραχώσουν τα παιδιά με τις πολυχρωμές σημαίες που κανένα δεν έχουνε ενδοιασμό για το απολύτο του χρώματος και της ιδεολογίας; Και στο μυαλό μου έρχεται η Ταρπηία εκείνη του μύθου.

Η τεχνη, λέω, είναι η αμορφία κι η ηδονή της. Ποντικία φουσκωμένα και προσωπο αφυ' σπαθάτο που λένε στα χαρτιά, σαν αναδύεται από την τραπούλα ο ρηγάς; ή σωμα καλλιγραφίμο και μοιραία μαλλία, τα παρασερνεί ο άνεμος, όπως της Αφροδίτης, που αναδύεται απ' το πελάγος. Κι αυτοί οι πολιτικοί άνδρες που καρφώνουν τα ματιά τους αρπαχτικά στην απέναντι καμέρα, στο πλήθος δηλαδή, επικαλούνται ως Δια Σωτήρα το καλλός και την τεχνη, γι' αυτό και δεν ακουστήκε ποτέ το «παμε» χωρίς ρετούς.

Η τεχνη είναι η τέλεια πολιτική, γιατί καμία απολύτως σχέση δεν έχει μαζί της. Πεταει τα χρώματα απάνω στο τελαρό, ή τους στίχους και τις λέξεις στο χαρτί έτσι που να προσθετεί ένα τι στην παγκόσμια αρμονία ή να αυτοκαταλύεται σε περιπτώση διαφωνίας. Η τεχνη είναι δηλαδή κάθε φορά αδιαφθόρη, αλλιώς ριχνεται άμεσως στο πυρ το εξώτατον. Στην Πολιτική όμως η διαφθορά εξοδελιζεται μετά 35ετία και τότε μόνο παρασερνεί μαζί της κατι αγυρτές που πούλαν στις γειτονίες γιαουρτία κι αυγά μπαγιατικά.

Γι' αυτό προτείνω ως μοντέλο της πολιτικής μας χαραξής την κάθε πρωτοπορία στην τεχνη: η φαντασία και η τεχνη ας κάνουνε καταλήψη των Υπουργείων κι ας παρουνε στα χέρια τους την εξουσία. Έτσι μοναχα οι Καρυατιδες θα βγουν στους δρόμους κι οι μαγκές του Τσαρούχη θα χορεύουν τσαμικο μεσ στις πλατείες: τότε θα γεννηθούν καινούριοι ποιητές και το κορίτσι γυμνο θα σεριανίσει στους δρόμους.

Οργάνωση μηδεν κι αποδελτιωση καμία. Τι καλλιτεχνες θασαστε, αν είχαν αποδελτιωμένες σκεψεις και ιδέες.

Εμπρός, λοιπόν, ελίτ από τα γεννοφασκία σας κι αριστοκράτες, ως καλλιτεχνες, είναι ο καιρός ανοιχτός.

ΤΟΥ ΛΑΪΚΟΥ ΗΘΟΥΣ

Οι μούμιες της Αιγύπτου δεν θα μπορούσαν ποτέ να καταλάβουν τη ζωή, γιατί ποτέ δεν εσκυφάν πάνω σε τρυφερό δέρμα παιδιών απ' όπου ξεχείλιζε το λαϊκό ηθος της δεκαετίας του '60.

Αυτό το ηθος έχει περάσει πια μέσα στο αίμα των παιδιών που μεγάλωσαν στις παραμεθορίες γειτονίες της αρχοντικής μας πολιτείας. Τότε διαμορφώθηκαν τα παιδαρέλια που σήμερα δουλεύουν σε συνεργεία αυτοκινήτων, ανοίγουν στις 8 ακριβώς τα τυπογραφεία και τα γυψιναδικά, ή καθονται αβόλα στις καθηγητικές τους έδρες.

Θες! Τι ηθος μπορεί να διαμορφώσει ο Ραδιοφωνικός Σταθμός Μεσολογγίου με τη μούχλα του ελούς και τη μυρουδιά από κατούρο που κατακλύζει την ιερή πόλη!

Στους χιλίους διακοσίους χιλιοκυκλούς στριφογυριζε τότε η ζωή τους καημούς της και τις επιθυμίες των ακροατών της κι άνοιγε ο δρόμος απλά στο ρεμπετικό. Πως να το ξεράμε τότε πως δε μας ταιριαζε ο χαρακτηρισμός ακροάτες αλλά ημάστε εμείς οι πρωταγωνιστές ετούτης της ζωής. Ε रे, να βλέπατε από μίαν άκρη το Φωκα πως πεταγότανε απάνω κι αρχιζε το χορό εκεί μπροστά στα ματιά μας

κατω απ τους ηχους του ζεϊμπεκικου. Η χωματενια αυλη γινοτανε με μιας μπαξες κι ο ηρωας ολορθος κουδαλαγε στους ωμους του τοσο καημο και τοσο παθος τον αντεχε ο ατιμος! Ευπολητος εφερνε γυρους ωσπου να τελειωσουν οι πενιες.

Γεννηθηκα, γεννηθηκα για να πονω
και για να τυραννιμαι.

Να τα λαϊκα πανηγυρια, ιδου στην πραξη της η Μπρεχτικη αποστασιοποιηση που τοσος λογος γινεται γι αυτην απο γραβατωμενους θεωρητικους της Τεχνης. Εκκεινα τα παιδια μπαινουνε τωρα σε σικ ζαχαροπλαστεια και πολυτελη διαμερισματα, χορευουν ντισκο και τα τετια, ομως λαχταρανε τις πενιες του Καζαντζιδη κι η καρδουλα τους χτυπαει σαν ακουσουνε για τη Φαραχ και τη Μανόλια. Με μια σηκωνονται, τινάζουν το κορμι τους στον αερα, ανεβοκατεβαζουνε τα χερια τους σα φλαμπουρα, τα δαχτυλα τους κροταλιζουν στο ρυθμο, και σεργουνε τα ποδια τους μπρος - πισω. Τινάζουν πισω το κεφαλι τους, γερνουν λοξα σα μεθυσμενοι, ξανα μπροστα με δυναμη ν απαλλαγουν απ τον καημο τους. (Παραξενο που ακομα κοκκινιζουν τα μαγουλα των εραστων τα χερια τους βολεουνται στις τσεπες κι ολο αλλαζουνε αδεξια τη θεση των ποδιων τους).

Εδω αρχιζει η ζωη να ξετυλιγεται στο ρελαντι κι ανακαλυπτω μεσα σε κεινο τον καιρο το στιγμα. Πανω στο χωμα οι πατουσες μου γυμνες μετριουνται με τις πετρες και ψαχουλευουν στα τυφλα τη ριζα.

Γραμματισμενοι των καιρων, μελετητες σπανιων χειρογραφων και κωδικων, ανθρωπος λαϊκος σημαινει γνησιος κι αληθινος κι αστε τα κομματα να λενε και το καθενα να διεκδικει τη λαϊκοτητα. Ποιο κομμα αραγε αντεχει να χωρεσει τις πενιες του Τσιτσανη, την πλακα του Καραγκιοζη και τα ονειρα των παιδιων που γεννιουνται στις λαϊκες συνοικιες.

ΟΛΙΓΑ ΠΕΡΙ ΚΟΥΛΤΟΥΡΑΣ

Ολο το καλο σ αυτη την πολη δρισκεται συσσωρευμενο στις συμβολες των οδων με τα αρχαιοπρεπη ονοματα. Αλιμονο! ποτε δε συμπραξαν αρμονικα οι Ρουμελιωτες με τους Μωραϊτες, γι αυτο αιωνιως θα τεμνονται ως ευθειες και θα κοβουν την πολη μας στα δυο. Μεχρι που καποιος τοπικος διοικητης καταφερε να εξολοθρευσει τα τρωακια που ροκανιζουν τα κοκκαλα της πολης κατω απο τις σκαλες. Τότε, οι γηραιες κυριες που καποτε βγαλαν τα μπουτια τους σε θεα κοινη, προσφορα και θυσια στο Θεο Διονυσο, θα διαπιστωσουν πως τα ασπρα μαλλια κρυβουν αξιοπρεπεια και σεβασμο. Οι φυσικες διαστασεις των πραγματων βρισκονται στις λαϊκες πλατειες, βαδιζουν με τα ποδια ενα δυο, ενα δυο ωρες ολοκληρες και γραφουνε την ιστορια απο πρωτο χειρι. Τότε λοιπον θα ξεψυχησει το πεκινουα κι η ψευτικη κουλτουρα θ αναληφθει μαζι του στους ουρανους. Γυαλιστερα αμαξια και καροτσες με οικοσημα θα συνοδεφουνε το λειψανο μεσα απο τους δρομους της αρχοντικης πολιτειας. Φρακα, μπλερεζες και σατεν θα φορεθουν εκεινη την ημερα. Στα πεζοδρομια, δεξια κι αριστερα, θα στηθουν με ανυστεροβουλη θλιψη τα κοπροσκυλα των Προσφυγικων, των Εργατικων Κατοικιων και του Βλατερου. Αραγε θα δουν ξανα τετια πομπη; Εξ ου η θλιψη και ο στεναγμος.

Οι ανεραστοι κυριοι με τις πλατιες αντιληψεις και το στενο ερωτικο κυκλο (πραγματα ασυμβιθαστα), θα ελευθερωθουν ξαφνικα και θα κυκλοφορουν αφοβα στους πονηρους δρομους διχως καλυπτρες και μαυρες παρωπιδες. Τότε θα νιωσουν το αναποσπαστον του ερωτος απ την λογοτεχνια πανω σε νεα πολιτικη διασταση. Εκτονωσιν τουτεστιν λογοτεχνικων και σεξουαλικων ορμων και οπου βγαλει.

Η πολη θα χορεφει νικηφορα στην πλατεια και μνημες του εγγυτατου πολιτικου μας διου θα ζωντανεφουνε ξανα. Θ αναψουμε φωτιες με παλιες εφημεριδες και ιδεες και πανω στο κορμι της παριζιανικης κουλτουρας και της επαρχιακης θα χορεφουμε στο ρυθμο του ρεμπετικου. Οσοι Κασσανδρες, των δημοσιων και ιδιωτικων